

Sygn. akt

III AUa 541/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 września 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **19 września 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **B. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **12 kwietnia 2013 r.** sygn. akt **III U 269/13**

o d d a l a apelację.

Sygn. Akt III AUa 541/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił B. R. ustalenia prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawczyni nie ma prawa do świadczenia, gdyż jej ostatnim ubezpieczeniem przed zarejestrowaniem się w Powiatowym Urzędzie Pracy było ubezpieczenie z tytułu umowy

zlecenia i tym samym nie spełniła wszystkich warunków określonych w art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252).

W odwołaniu od powyższej decyzji skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu B. R. domagała się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Stwierdziła, że wbrew odmiennym ustaleniom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych spełniała przesłanki do nabycia prawa do świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemysłu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 12 kwietnia 2013r.:

W pkt I. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni B. R. prawo do świadczenia przedemerytalnego w ustawowej wysokości od dnia 16 stycznia 2013r.

W pkt II stwierdził odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji ustalił, że B. R. 15 stycznia 2013r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego i przedstawiła dokumenty potwierdzające jej staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 2011r. w łącznym wymiarze 34 lata i 7 miesięcy. W zatrudnieniu pozostawała do 30 kwietnia 2012r., kiedy to stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę na mocy art. 30 § 1 pkt 2 kp, w związku z ogłoszeniem upadłości likwidacyjnej pracodawcy. Okres wypowiedzenia umowy o pracę został skrócony o 2 miesiące, za które wypłacono wnioskodawczyni odszkodowanie. Decyzją z 17 lipca 2012r. Prezydent Miasta P. przyznał skarżącej prawo do zasiłku dla bezrobotnych na okres 12 miesięcy od 1 lipca 2012r. Po upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku B. R. złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne. Sąd nadto ustalił, że wnioskodawczyni, która od lipca 2011r. pozostawała bez wynagrodzenia, a prawo do zasiłku dla bezrobotnych mogła najwcześniej uzyskać od 1 lipca 2012r. (z uwagi na otrzymane odszkodowanie z tytułu skróconego okresu wypowiedzenia) – od dnia 15 kwietnia do 30 czerwca 2012r. w ramach umowy zlecenia wykonywała usługi w zakresie nadzoru nad bieżącymi czynnościami funkcjonowania biura w Agencji (...) w K..

Mając na uwadze tak zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał, że zawarcie przez wnioskodawczynię umowy zlecenia nie zerwało istnienia związku pomiędzy ustaniem stosunku pracy, przyczyną rozwiązania tego stosunku, a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku dla bezrobotnych. Sąd zwrócił uwagę, że umowa cywilnoprawna została zawarta jeszcze w trakcie zatrudnienia, status osoby bezrobotnej skarżąca uzyskała 13 czerwca 2012r., kiedy miała jeszcze prawo do odszkodowania z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia i w związku z tym nie można przyjąć, że bezpośrednio przed uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej nie podlegała pracowniczym ubezpieczeniom społecznym.

W konsekwencji odwołanie wnioskodawczyni Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia powołał obok przepisów prawa materialnego art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Stwierdzając odpowiedzialność organu rentowego, Sąd miał na uwadze fakt posiadania przez Zakład wszystkich dokumentów dla wyjaśnienia wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

Zarzucając naruszenie prawa materialnego i niewłaściwe zastosowanie art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U Nr 120, poz. 1252 ze zmianami), wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji, nie godząc się z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego, Zakład wskazał, że wnioskodawczyni nie spełniała statusu osoby bezrobotnej w dniu 13 czerwca 2012r., kiedy to została uznana za taką osobę decyzją Prezydenta Miasta P., uzyskiwała bowiem wynagrodzenie z tytułu wykonywania umowy zlecenia do dnia 30 czerwca 1012r. i zdaniem Zakładu nienależnie pobrała zasiłek dla bezrobotnych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest nieuzasadniona i w związku z tym podlega oddaleniu, bowiem wbrew podniesionym w niej zarzutom wyrok Sądu I instancji nie został wydany z zarzucanym mu naruszeniem przepisów prawa materialnego.

W pierwszej kolejności wyjaśnić trzeba, że Sąd Apelacyjny nie widzi potrzeby ustosunkowywania się do przytoczonego w apelacji zarzutu pominięcia przez Sąd I instancji – istotnej zdaniem organu rentowego okoliczności – że wnioskodawczyni nie spełniała statusu osoby bezrobotnej i w związku z tym pobrała nienależny zasiłek dla bezrobotnych.

Ta kwestia pozostaje poza sferą rozważań Sądu II instancji, a to z tego względu, że przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie jest prawo wnioskodawczyni do świadczenia przedemerytalnego i treść decyzji organu rentowego w tej kwestii wyznacza zakres rozpoznania sprawy przez sąd.

Powracając zatem do meritum sprawy – spór dotyczy uprawnień B. R. do świadczenia przedemerytalnego.

Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. (tekst jednolity Dz. U z 2013r. poz. 170)) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Zgodnie z ust. 3 świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

B. R., urodzona (...) do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego dołączyła dokumenty potwierdzające jej okresy zatrudnienia – w tym zaświadczenia wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) w upadłości likwidacyjnej potwierdzające jej zatrudnienie u tego pracodawcy od 22 listopada 1976r. do 31 marca 1977r. oraz od 1 października 1977r. do 30 kwietnia 2012r.

Do dnia 31 grudnia 2011r. tj. roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy udowodniła, niekwestionowany przez organ rentowy, okres zatrudnienia w wymiarze 34 lata.

Bezsporne zatem jest, że skarżąca należy do kręgu osób wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, w tej sytuacji wyjaśnienia wymagało, czy wnioskodawczyni spełnia warunki wymienione w ust. 3 powołanego wyżej art. 2 ustawy z 30 kwietnia 2004r., a w istocie jaki wpływ na prawo do świadczenia przedemerytalnego miało podjęcie przez nią zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia na okres od 15 kwietnia do 30 czerwca 2012r., co zdaniem organu rentowego musiało prowadzić do przyjęcia, że ostatnim ubezpieczeniem przed zarejestrowaniem się w (...) Urzędzie Pracy nie było ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zaakceptować należy stanowisko Sądu I instancji, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy i w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie zaistniały podstawy do przyjęcia, że wnioskodawczyni nie spełnia wszystkich warunków, od których prawo do świadczenia przedemerytalnego jest uzależnione.

Sąd Najwyższy zwracał uwagę, że „celem świadczenia przedemerytalnego, jako jednego ze środków zapobiegania bezrobociu, jest pomoc osobom, które w określonych okolicznościach utraciły zatrudnienie lub inne źródło utrzymania i – ze względu na wiek oraz odpowiednio długi staż ubezpieczeniowy – z jednej strony nie mają szans na kontynuowanie aktywności zawodowej na rynku pracy, a z drugiej strony w niedługim czasie będą mogły ubiegać się o emeryturę.

Skarżąca niewątpliwie źródło utrzymania, jakim było wynagrodzenie za pracę utraciła na skutek rozwiązania z nią umowy o pracę z dniem 30 kwietnia 2012r. w warunkach określonych w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Za okres kolejnych 2 miesięcy tj. od 1 maja 2012r. do 30 czerwca 2012r. otrzymała odszkodowanie, co odniosło ten skutek, że prawo do zasiłku mogła uzyskać dopiero po upływie tego okresu. W międzyczasie, celem zapewnienia sobie i rodzinie środków do życia zawarła na okres od 15 kwietnia do 30 czerwca 2012r. umowę zlecenia.

Okres zatem, za jaki przyznano wnioskodawczyni prawo do odszkodowania za skrócony okres wypowiedzenia upłynął 30 czerwca 2012r. tj. w tym samym dniu, w którym ustało zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia.

Nie można zatem zgodzić się z organem rentowym, że skarżąca zarejestrowała się jako bezrobotna w związku z ustaniem umowy zlecenia, gdyż sekwencja wydarzeń jednoznacznie wskazuje na bezpośredni związek tej czynności z utratą pracy na skutek ogłoszenia upadłości likwidacyjnej pracodawcy.

Tym samym stanowisko zajęte w tej kwestii przez Sąd I instancji jest w ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowe.

W świetle powyższego zgodzić się należy z uznaniem przez Sąd Okręgowy odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Z tych też względów apelację, wobec braku podstaw faktycznych i prawnych oddalono stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)